

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi
Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXVIII. Fides & justitia an sint propria electorum; amittique poßint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

VI. RATIO docet, 1. Quia quæ pēdēt ex sola Dei voluntate, credi non debēt, nisi ex certa Reuelatione: cum nemo scire possit, quid sit in homine; minus quid in Deo. At talis est prædestinatio, Rom. 9. *Quia cuius vult, miseretur; & quem vult, indurat.* Et quos elegit, ex misericordia, non ex operibus elegit.

2. *Quia nescit homo an dignus sis odio, an amore,* secundum præsentem iustitiam: ergo minus secundum Dei Decretum.

3. *Quia Aug. ibid.* ait, Incertitudinem esse perutile ad humilitatem.

4. *Quia perutile idem est ob reprobos, qui si scirent reprobationem, desperarent.* Ita S. Prosper l. 2. de vocat: gentium c. vlt.

DICO AD I. Hæsitatione est contra-
ria orationis & Fidei, & Fiduciæ. Fi-
dei; qua credendum velle nobis bona
Deum; at, an expediant nobis; nesci-
mus. Sic Christus & Paulus ter ora-
rant, nec impetrarunt, licet creden-
tes. Ita orant pro creditibus pro per-
seuerantia; quæ tum scitur, cū perse-
ueratum est ad finem. Sic & speramus
orantes.

AD II. *Habere vitam et. in spe sc. nō in re:* Rom. 5. *Spe enim salvi facti sumus.* Ideo monet idem Ioan. in ep. 2. *Videte vosmetipos, ne PERDATIS, quæ operati e-
satis.* Sic Heb. 3. *Videte, ne forte sit in ali-
quo vestrum cor malum incredulitatis disce-
ndendi à Deo viuo.* &c. *Participes enim Chri-
sti effecti sumus; si tamen initium usque ad fi-
nem firmum retineamus.* Quia opus Per-
seuerantiae.

AD III. Qui habent pignus hære-
ditatis, hanc certi consequentur: mo-

dó conseruent illud: At se habere quis
scit, nisi cui reuelauit Deus? Ethimologi-
modi promissiones vniuersales impli-
citate sunt conditionatae, alibi scilicet
expressis conditionibus.

Deinde rogit Deum Apostolus, ut
illuminet oculos Ephesiorum, ut in-
telligant quæ sit spes vocationis; non
ut sciant se esse prædestinatos.

AD IV. *Scientes sc. se & Siluanum,*
& Timotheum; non ipsos vos Thes-
alonenses, electionem vestram. De-
de loquitur ibi de scientia ex signis,
non ex reuelatione.

AD V. Non omnes Vocatis sunt elec-
ti: Mat. 22. Multi sunt vocati; pauci
vero electi. Itaq; loquitur de Vocatis
secundū propositum. De his vero letat-
mo: Aug. l. de bono perseu. c. 13. Quis
nouit sensum Domini?

AD VI. Priora docent, Eleci
non posse perire: at non quemqua
scire se esse electum. Posteriori docet
Paulum bene sperasse de salute Cor.
& Ephesiorum. Monet igitur S. Aug.
ibid. c. 22. vt cogitantes de electis via-
mur prima & secunda persona, vbe-
ne sperantes: at de reprobis tertia, ut
auditoribus male ominemur.

QVÆSTIO LXVIII.

Fides & Iustitia an sit propria elec-
torum, amittique
possit?

CALVINVS Inst. 3. c. 2. §. 11. Proprietates
affirmat; Amissionem negat. Solos autem dicti
semine incorruptibili DEVS in perpetuum regu-
rat, ut nunquam dispereat semen vita in eorum cor-
ribus insitum. Et §. 12. Hoc tenendum est; quoniam
exigua sit; ac debilis in electis fides; quia tamen fi-

rum Dei certa illis arrha est; ac sigillum sua adoptio-
nis, nunquam ex eorum cordibus deleri posse eius
sculpturam. Sicidem in Antid. ad l. f. 6. c. 10.
13. 14. Atque hic error proprius est Calvini
eiusque sequacium.

SVADET istis FUNDAMENTIS suis.

1. Fidem esse propriam electorum.

2. Fidem amitti nunquam posse.

3. Sola fide homines iustificari.

4. Qui fidem habet, esse de fide sua cer-
tum. Ex hoc priora consequuntur. At falsum
esse hoc dictum que liquet supra q. s. 56.

5. Cant. 8. Aqua multa non potuerunt extin-
guicaritatem, neque flumina obruent illam. Er-
go minus fidem, sine qua illa esse nequit. Sic
& Ioan. 4. Qui biberit ex hac aqua. &c.

6. Rom. 8. Qui nos separabit à Caritate Chri-
sti: Certus sum, quia neque mors. &c. Nam 1. Cor.
13. Caritas nunquam excidit.

7. 1. Ioan. 3. Quoniam est ex Deo peccatum non
facit, quoniam semen illius in eo manet; & non po-
teat peccare, quoniam ex Deo natus est.

LUTHERANI pl. rique repugnant Calvinianis,
asseruntque electos posse labi: ac Pet. Martyr in
Rom. 8. & Kenn. in Examine Cone. negant fieri pos-
se, quin ante mortem redcant ad fidem; Lutheran-
orum tamen error de fide prædestinationis cogit,
vt credant nullum fidelium esse reprobum posse:
cum ex fide certi esse prædestinationis debent.

AVTOR. Fides & iustitia nec solis
insunt electis; nec immobiliter; vt
Calvinista fingunt: nec reciprocè
sub vita finem, vt Lutheranis placet;
sed amitti etiam finaliter potest.

1. Ita S. Scripturæ in Antichristop.
4. q. 37.

2. Exempla sic docent lapsorum:
Adami, Dauidis, & Petri, iustitiam
amitti posse, ac reciperari: Luciferi,
Saulis, Salomonis, Simonis Magi, &
Iude, docent, iustos excidere repro-
bosque manere.

3. Sic Traditio, & Ecclesiæ defini-
tio contra Iouinianum ob id damna-
tum, teste S. Hieron. lib. 2. contra Iou-

nian. August. heresi. 82. Sic & San. Pa-
tres.

4. RATIO euincit. 1. Quia nullus
habitus impedit ex necessitate actum
contrarium; inclinat enim ad actum
quisque suum; non necessitat: ergo ha-
bens fidei habitum facere actum in-
fidelitatis potest, id est, perdere habi-
tum fidei, reddique simpliciter infi-
delis, & inimicus Dei. At, vt Sectarij
volunt, omne peccatum exutit fi-
dem iustificantem: Item, omnia ope-
ra iustorum ex se esse peccata morta-
lia. Quæ planè implicat. Et eccubi vi-
lla Scriptura promittit, iustum nun-
quam lapsurum?

2. Quia baptizati verè accipiunt
fidem, vt concedunt Lutherani; Cal-
viniani volunt etiam nasci Sanctos ex
fidelibus; at cum adoleuerunt multi
grauissimè peccant, damnanturque
multi. Item omnes Catholici sunt
baptizati; & tamen nos damnari per-
tendunt.

3. Si fides amitti nequit, vnde igi-
tur tot hæretici? Quorsum tot admis-
tiones vt timeant fideles, caueant,
perseuerent: &c.

4. Quia Sectariorum opinio inducit
desperationem: cum enim se se quo-
tidie peccare experiantur; cum de fu-
turi euentibus nil certi spondere sibi
possint; iuxta Prou. 27. Ne glorieris in
crastinū, ignorans quid superuentura pariat
dies: Eccl. 11. Ante mortē ne laudes quemq;
Iac. 4. Ignoratis quid erit in Crastino, Id-
circo nullus esse certus persetterant
potest. Hæc incertitudo illa peccan-
di cōsuetudo; ista peccati vis vt fidem
extinguat: illa multitudo, quod om-
nia opera bona ex se sint peccata: alia
peccan-

peccandi coacta necessitudo , &c. quam spei scintillam relinquent?

DICO AD I. Caluini fundamen-tū, patet suprà q. 66. Deinde, Eccl. 9. *Nescit homo an odio, an amore dignus; sed OMNIA IN FVTV RVM reseruantur INCERTA. i. Cor. 4. Nihil mihi conscius sum; sed non in hoc iustificatus sum. Qui au-tem indicat me, Dominus est.*

INSTANT contra prius Caluinus Inst. 3. cap. 2. §.38. ibi non agi de Notitia fidei; sed de be-neficiis & flagellis Dei, quæ probis ac repro-bis iuxta accident: proinde certitudinem iustitiae ac salutis sumi oportere ex interna fide, non ab euentu beneficiorum ac flagel-lorum.

AT Salomon ita ratiocinatur. Si posset homo cognoscere ab Deo dili-gi, aut odio haberi, cognosceret ex be-neficijs Dei: at hinc non potest; cum sint communia bonis & malis. Nisi ibi de interna fide. Dein: *Quomodo om-nia infuturum incerta; si ex fide illa sit certitudo? Demum Caluinus ubi suprà dat causam, cur nolit Deus nos cognoscere, diligamur ne an odio ha-beamur; Quia id facit, ad vanitatem hu-mani ingenii arguendam: cum in rebus sci-tu maximè necessarijs tanta hebetudine te-neatur. Ergo nulla est certitudo.*

AD II. Nemo certus est de præ-senti iustitia, ergo minus de Perseuer-antia. Ideo S. Scriptura nos horritatur ad timorem, non ad securitatem.

AD III. Incerta est perseverantia in gratia: ergo & incerta est Scientia prædestinationis.

AD IV. patet suprà quaest. 56.

AD V. *Aqua multe sūt tribulationes, quæ stante caritate, vincuntur facile. Quia, i. Cor. 13. Caritas omnia suffert. &c. Nō igitur is loc' probat, amitti ca-*

ritatem non posse. *Quia Apoc. 2. Cr-ritatem primam reliquisti. Memore esto vnde excideris.*

AD VI. Non sicut, manente carita-te: at hac desiccata, Gal. 5. à gratia exi-dislis. Illud *Cerius sum, & iterum sum, perfa-sus sum, de certitudine loquitur Morali, seu Coniecturali quæ ex signis ha-betur. Vnde S. Hieron. Confido, verum. Ita Rom. 14. Certus sum, quoniam plen-est in dilectione, id est, Confido: & illa nunquam excidit ex se; at nos subinde ex ipsa excidimus.*

AD VII. 1. *Qui natus est ex Deo, id est, ait Aug. l. 4. ad Bonif. c. 7. regenera-tione secundā ad gloriam; non primi ad gratiam; non potest peccare.*

2. Bern. Serm. 23. in Cant. Semes Det, id est, gratia prædestinationis pre-ditus non potest peccare, id est, licet sub-inde peccet, tamen resipiscit final-ter.

3. Aug. l. de nat. & grat. c. 14. Non po-test peccare: id est, non debet.

4. Idem: *Quia natus ex Deo, nō po-test etiam venialiter peccare; at quā peccat, eatenus non est natus ex Deo.*

5. Et optimè: *Non potest lethaliter peccare, quatenus manet Dei filius; licet venialiter peccet: quia Semen, id est caritas manet in peccante veniali-ter.*

QVÆSTIO LXIX.

An homo post iustificationem manet peccator & iniustus?

CALVINISTÆ, & omnes, qui co-miniscan-tur Teucturam peccatorum, ac Impunitiam iustitiam, affirmant, cum Caluino Inst. c. 11. §. 4.